

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai

| 2026-04-29 Nr. 10-1597

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO TEIKIMO DERINTI

Vilniaus universitetas, išnagrinėję pateiktą derinti Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas), teikia šiuos pastebėjimus.

Projekto 1 straipsnio 3 dalyje, kurioje numatomas Įstatymo 36 straipsnio papildymas nauja 10 dalimi, nustatoma išskirtinė teisė valstybei (ar su ja susijusiam asmeniui) gauti nuosavybės sveikatos priežiūros įstaigos, kurios teisinė forma yra viešoji įstaiga, nuosavybės teise valdomą turtą. Specifinio teisinio reguliavimo poreikis yra aptartas Projekto aiškinamajame rašte, identifikuojant konkretų atvejį – Nacionalinio vėžio instituto (toliau – NVI) veiklos dalies perdavimą Vilniaus universiteto ligoninei Santaros klinikoms. Nekvestionuojant poreikio išspręsti susidariusią situaciją, atkreiptinas dėmesys, kad Projekte kalbama ne apie atlygintą turto perdavimą, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3 punkte, o apie neatlygintą perdavimą. Atsižvelgiant į tai, kad viešosios įstaigos turtas būtų perduodamas valstybei ar su valstybe susijusiam asmeniui neatlygintai, atitinkamai turėtų būti mažinama proporcingai valstybės įnašo dalis įstaigos dalininkų kapitale – toks veiksmas išlygintų teisinio reguliavimo disbalansą bei nesuderinamumą su Civilinio kodekso 2.36 straipsnio 1 dalies imperatyvia nuostata, draudžiančia valstybei ar savivaldybei privilegijas civiliniuose santykiuose, vadovaujantis konstituciniais proporcingumo, teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisingumo, asmenų lygiateisiškumo, nuosavybės neliečiamumo principais.

Atsižvelgiant į Projekto aiškinamajame rašte išdėstytas priežastis, lėmusias Projektu siūlomo reguliavimo poreikį, atkreipiame dėmesį, kad NVI yra valstybinis mokslinių tyrimų institutas. Šis jo statusas įtvirtintas Lietuvos Respublikos Nacionalinio vėžio instituto įstatymo 1 straipsnyje bei Nacionalinio vėžio instituto įstatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1191 „Dėl Nacionalinio vėžio instituto pertvarkymo, Nacionalinio vėžio instituto įstatų patvirtinimo, valstybės turto investavimo ir valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo pagal valstybės turto patikėjimo sutartį“, 1 punkte. Valstybinių mokslinių tyrimų institutų, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga, veiklos ypatumai reguliuojami Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų bei Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymuose. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas valstybiniais mokslinių tyrimų institutams nėra taikomas, ką liudija ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 1 straipsnio 1 dalis, kurioje numatyta, kad „Šis įstatymas nustato sveikatos priežiūros įstaigų klasifikaciją, jų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo, veiklos, jos valstybinio reguliavimo pagrindus, kontrolės priemones, valdymo ir finansavimo ypatumus, Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų nomenklatūrą, sveikatos priežiūros įstaigų ir pacientų santykius, atsakomybės už šio įstatymo pažeidimus pagrindus.“. Pažymėtina ir tai, kad Mokslo ir studijų įstatymas, esantis *lex specialis* ir reglamentuojantis valstybinių mokslinių institutų veiklą, nenumato išimčių bei nenumato galimybių kituose įstatymuose nustatyti valstybinių

mokslinių tyrimų institutų veiklos ypatumus (žr. Mokslo ir studijų įstatymo 2 straipsnį, kuriame numatytos įstatymo taikymo išimtys), todėl darytina išvada, kad siūlomų teisinių reguliavimų keliama tikslai negali būti pasiekti, nes Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas ta apimtimi, kiek nustato NVI turto valdymo klausimus, NVI atžvilgiu negali būti taikomas.

Jūratė Šuminienė, tel. +370 5 268 7053, el. p. jurate.suminiene@cr.vu.lt
